

Håndbog til Studieområdet på hhx på Ribe Katedralskole

2022-23

Studieområdet på hhx er et obligatorisk flerfagligt forløb, som strækker sig over hele alle hhx-uddannelsens tre år. Studieområdet er opdelt i syv delområder/-forløb som gennemføres med

- 2 områder i 1.g.
- 4 områder i 2.g.
- 1 område i 3.g.

I 3.g afsluttes Studieområdet med dels en studieområderapport og dels en mundtlig eksamen.

Eksamensforløbet er delt op i tre dele:

- Et vejledningsforløb.
- En skriveperiode med vejledning og undervisning.
- Mundtlig eksamen.

HHX-uddannelsen på Ribe Katedralskole bruger grundbogen [Hhx-guiden til studieområdet](#), iBog, Systime, 2017, og denne håndbog skal ses i sammenhæng med grundbogen.

Indholdsfortegnelse

Håndbog til Studieområdet på hhx på Ribe Katedralskole.....	1
2021-22.....	1
Indholdsfortegnelse.....	2
Formål.....	3
Faglige mål.....	3
Forløbsoversigt 2021-22.....	4
Progression.....	5
Progressionsplan for studiekompetencer fordelt på enkelte forløb.....	6
Den videnskabelige basismodel	7
Virksomhedskontakt og karrierelæring.....	7
SO1.....	8
SO2.....	9
SO3.....	11
SO4.....	12
SO5.....	13
SO6.....	14
SO7.....	15
Studieområdeprojektet	17
Forløbsskitse	17
Formalia	17

Formål

Studieområdet er et omdrejningspunkt i hhx-uddannelsen. I læreplanen for faget står der følgende (mine fremhævninger, JJ):

Studieområdet er centralt for udviklingen af elevernes almindelse, idet det medvirker til, at eleverne skærper deres forståelse af sig selv som individer og borgere i et demokratisk samfund, styrker evnen til at forholde sig ræsonnerende til omverdenen og udvikler forståelsen af menneskers forskellighed på baggrund af personlige, sociale og kulturelle faktorer.

*Studieområdet udfolder en vifte af flerfaglig viden og kundskaber og metodiske aspekter, som tilsammen styrker elevernes studiekompetence, herunder deres innovative, globale og digitale kompetencer. Eleverne skal udvikle **bevidsthed om metodebegreber** og **evne til kritisk at håndtere såvel faglige metoder som studiemetoder i flerfaglige sammenhænge**, hvilket bidrager til at kvalificere deres valg af videre uddannelse og job. Studieområdet udvikler desuden elevernes **bevidsthed om fagenes identitet, forskellighed og samspil om konkrete problemstillinger**. Studieområdet udfordrer elevernes **kritiske sans** og fremmer deres evne til at anvende **viden og kundskaber** på **praktiske og teoretiske problemstillinger** af almen, økonomisk og samfundsmæssig karakter.*

Faglige mål

I løbet af Studieområdet skal du lære at

- beherske relevante faglige mål i studieområdets fag,
- formulere og analysere en problemstilling ved at kombinere viden og faglige metoder fra flere forskellige fag,
- perspektivere besvarelsen af en problemstilling i forhold til kulturelle, økonomiske og politiske temaer i samtiden,
- reflektere over forskellige fags og faglige metoders muligheder og begrænsninger,
- søge, udvælge og behandle relevant faglig information,
- forholde sig kritisk til faglig information og eget arbejde,
- formidle flerfaglige problemstillinger og resultater mundtligt og skriftligt,
- beherske mundtlige og skriftlige fremstillingsformer.

Forløbsoversigt 2022-23

Forløb	Placering i uddannelsen	Forløbets titel	Deltagende fag og studieretninger	Produkt	Fordybelses-tid	Evaluering
2022 SO1	Efterår i 1.g	Politisk kommunikation	Dansk A , Samfundsfag C , international økonomi B	Skriftligt produkt	10	Formativ evaluering og karakter
2022 SO2	Forår i 1.g	Kultur, marked og kommunikation	Afsætning A/B , informatik B/C , Engelsk A	Digitalt produkt med mundtligt oplæg i grupper	10	Formativ evaluering
2021 SO3	Efterår i 2.g	Samfundsvidenskabelig metode	AF/VØ: Afsætning A , Virksomhedsøkonomi A AF/IØ: Afsætning A , International økonomi A AF/In: Afsætning A , Innovation B	Individuel rapport med mundtligt forsvar	12	Formativ evaluering og karakter
2021 SO4	Vinter i 2.g	Matematiske modeller og økonomisk analyse	Virksomhedsøkonomi A/B , Matematik B	Synopsis og mundtligt oplæg i grupper	12	Formativ evaluering og karakter
2021 SO5	Forår i 2.g	Globalisering	AF , DA , EN , Hi , IØ , VØ	Synopsis og mundtligt oplæg i grupper	9	Formativ evaluering
2020 SO6	Efterår i 3.g	Menneske, etik og rettigheder	Dansk A , Historie B	Individuel rapport m. individuel mundtlig prøve i august	12	Formativ evaluering og karakter
2020 SO7	Vinter i 3.g	Sprog og karriere	AF/IØ: International økonomi A , Engelsk A AF/VØ: Virksomhedsøkonomi A , Engelsk A AF/In: Innovation B , Engelsk A	Synopsis med individuel mundtlig fremlæggelse	10	Formativ evaluering og karakter

Evaluering – formativ og summativ – noteres i Lectio. De formative evalueringer fastholdes i stikordsform, så elevens progression er tilgængelig for studieområdets samlede lærerteam.

Alle forløb oprettes i Lectio på SO-holdene, hvor alle materialer mv. skrives ind, så der kan genereres undervisningsbeskrivelser.

Progression

- SO1: Forløb 1 *Politisk kommunikation* tager afsæt i metoder og arbejdsformer, som eleverne har trænet i grundforløbet. Udgangspunktet for forløbet er introturen til København, hvor det faglige program er tilrettelagt med henblik på at give eleverne redskaber til at arbejde videre med forløbet hjemme på skolen efter turen.
- SO2: Forløbet med Afsætning kan ses som en forlængelse af Økonomisk grundforløb, og eleverne vil således kende en række af faget grundlæggende metoder herfra. I forløb 2 *Kultur, marked og kommunikation* suppleres faget med informatik og engelsk, som eleverne har haft fra uddannelsens start. Eleverne producerer og afleverer gruppevis et digitalt produkt, som efterfølgende skal fremlægges i grupper og diskuteres med lærerne fra området.
- SO3: Forløbet i *Samfundsvidenskabelig metode* er knyttet til studieretningsfagene og de merkantile fags metoder. Forløbet peger frem mod dels dansk-/historieopgaven og del SOP-eksamensformen. Forløbet indeholder Esbjerg Bibliotekernes kursus i materialesøgning.
- SO4: Forløbet *Matematiske modeller og økonomisk analyse* tager afsæt i økonomisk og matematisk metode og skal give eleverne forståelse for sammenhænge mellem økonomi og matematik. Forløbet vil have fokus på både mundtlige og skriftlige arbejdsformer, men afsluttes med en mundtlig fremlæggelse i grupper.
- SO5: Studierejsen på 2. år (for årgang 2019 i 3.g) danner rammen for størstedelen af SO5 *Globalisering*, hvor virksomhedsbesøg, besøg på en videregående uddannelsesinstitution og ved kulturhistoriske monumenter på destinationen er udgangspunktet for det faglige arbejde, som også kan involvere kvalitative undersøgelser mv. Studierejsens faglige arbejde samles i et medieprodukt, en synopsis og en mundtlig fremlæggelse i grupper.
- SO6: Forløb 6 er et dansk-historie-forløb med fokus på kulturel identitet. Forløbet afsluttes med en rapport og en individuel mundtlig fremlæggelse. Evalueringsformen er en generalprøve på SOP'en.
- SO7: I forløb 7 blandes humaniora, sprog, samfundsvidenskaber og økonomi i et forløb, hvor engelsk og et af elevens studieretningsfag på niveau A arbejder med de gymnasiale arbejdsmetoder mundtligt såvel skriftligt. Områdets kompleksitet med fokus på tværfakultær forståelse understreges af evalueringsformen synopsis med mundtlig prøve.

Tilgangen i alle syv områder er case- og/eller problembaseret, men under hensyntagen til elevernes faglige udvikling, så de første forløb er væsentligt mere lærerstyret og stilladserede end de sidste forløb, hvor lærerne i højere grad fungerer som vejledere og faglige sparringspartnere.

En del af undervisningen og/eller vejledningen i forløbene foregår som virtuel undervisning i Teams med progression således at al undervisning i SO1 er fysisk på skolen, mens op til 50 % i SO7 kan tilrettelægges som fjernundervisning.

Eleverne introduceres allerede i forbindelse med de første forløb for Den videnskabelige basismodel, og modellen bliver således det fundament, som hele studieområdet hviler på. Modellen genbesøges mindst ved det første forløb i hhv. 2.g og 3.g.

Sideløbende med forløb nr. 5 afvikles normalt i 2.g faget erhvervs-case. Studieområdet og erhvervs-case er tænkt sammen på en måde, så forløb nr. 5 i studieområdet afsluttes med en synopsisprøve, som direkte lægger op til eksamensformen i erhvervs-case. Evalueringsmetoden videreføres i forløb nr. 7 i studieområdet.

Forløb nr. 3 og 6 lægger direkte op til studieområdeprojektet (SOP) med et vejledningsforløb afsluttende med en rapport – og i forløb 6 også med en mundtlig prøve på baggrund af rapporten.

Progressionsplan for studiekompetencer fordelt på enkelte forløb

Progressionen i de enkelte forløb og elevernes produkter følger nedenstående oversigt således, at eleverne forventes at anvende og mestre studiekompetencerne fra tidligere gennemgåede forløb.

Forløb	Fag	Studiekompetencer
SO1 Politisk kommunikation	Dansk, international økonomi, samfundsfag	• Litteraturliste. • PowerPoint. • Mundtlig fremlæggelse. • Informationssøgning. • Kvalitative metoder. • Den videnskabelige basismodel.
SO2 Kultur, marked og kommunikation	Afsætning, informatik	• Digitale kompetencer. • Digitale produkter. • Kvantitative metoder.
SO3 Samfundsvidenskabelig metode	Afsætning, innovation, international økonomi, virksomhedsøkonomi	• Innovative kompetencer. • Den akademiske opgave - rapport. • Formalia. • Sproget i opgaver. • Formidlingsskrivning. • Opgaveformulering (læreren stiller opgaven). • Den videnskabelige basismodel.
SO4 Matematiske modeller og økonomisk analyse	Matematik, virksomhedsøkonomi	• Synopsis.
SO5 Globalisering	Afsætning, engelsk, erhvervsjura, historie, international økonomi, virksomhedsøkonomi	• Globale kompetencer.
SO6 Menneske, etik og rettigheder	Dansk, historie	• Humanistiske fag. • Det sproglige stofområde. • Det litterære stofområde. • Historisk metode. • Kildekritik. • Hermeneutik. • Opgavens pentagon. • Flyums modeller. • Argumentation. • Problemformulering (eleven stiller opgaven).

SO7 Sprog og karriere	Afsætning, engelsk, international økonomi, virksomhedsøkonomi	• Karrierekompetencer. • Den videnskabelige basismodel.
-----------------------	---	--

Den videnskabelige basismodel

Videnskabeligt arbejde er kendetegnet ved, at man går systematisk til værks og omhyggeligt overvejer hvilke metoder, man anvender til at besvare sine spørgsmål, og på Ribe Katedralskole tager alle forløb i studieområdet metodisk udgangspunkt i Den videnskabelige basismodel.

Den videnskabelige basismodel er beskrevet i [Om Vidensmønstre](#), iBog, Systime, 2017, og eleverne præsenteres også flere gange i Studieområdet for modellen i filmen [Den videnskabelige basismodel](#).

Virksomhedskontakt og karrierelæring

I uddannelsen til merkantil studentereksamen er fagligheden nært forbundet med merkantile, internationalt orienterede og erhvervsrettede dannelsesperspektiver. Derfor er det vigtigt, at eleverne løbende og jævnligt møder erhvervslivet i deres uddannelse.

I grundforløbet møder alle elever to lokale virksomheder – enten på virksomhedsbesøg eller ved at repræsentanter fra virksomheden inviteres ind på skolen. Virksomhedsbesøgene knyttes fagligt til Økonomisk grundforløb.

I studieretningsforløbet er den løbende virksomhedskontakt lagt ind i regi af Studieområdet:

- Alle forløb i Studieområdet skal indebære virksomhedskontakt, fx:
 - Et virksomhedsbesøg
 - Et foredrag/besøg på skolen
 - Projektforløb, hvor eleverne selv skal kontakte/arbejde med konkrete virksomheder
 - I SO5-forløbet Globalisering skal eleverne på studierejsen møde lokale virksomheder, som har tilknytning til Danmark ved eksport/import, personale, ejerforhold mv.

Den løbende virksomhedskontakt bliver således en integreret del af den obligatoriske karrierelæring.

Forløb nr. 1	Politisk kommunikation (1k: SP/BL/AN, 1l: SP/UR/AN, 1m: BBL//LTJ/LTJ) November-december.
Fag	Dansk A International økonomi A/B Samfundsfag C
Kompetencer	I dette forløb vil du primært arbejde med: •
Faglige mål	Samfundsfag: • Anvende viden, begreber og faglige sammenhænge fra kernestoffet til at forklare og diskutere samfundsmæssige problemer. • Anvende og kombinere viden og kundskaber om sociologi, politik, økonomi til at redegøre for aktuelle samfundsmæssige problemer, herunder erhvervsmæssige problemer, og diskutere løsninger herpå. • Behandle problemstillinger i samspil med andre fag. • Formulere samfundsfaglige spørgsmål og indsamle, kritisk vurdere og anvende forskellige materialetyper til at dokumentere faglige sammenhænge.
Formål	Formålet med forløbet er, at du •
Evaluerings	Formativ evaluering og karakter.
Projektforløbets problemformulering eller opgavebeskrivelse:	

Forløb nr. 2	Kultur, marked og kommunikation (1k: HB/MEJ/UR, 1l: ASJ/DPW/UR, 1m: ASJ/DPW/UR) Marts
Fag	Afsætning A/B Informatik B/C Engelsk A
Kompetencemål	Når du har afsluttet dette forløb, har du arbejdet med at tilegne dig disse kompetencer: • Tankegangskompetencen. • Modelleringskompetencen. • Databehandlingskompetencen. • Kommunikationskompetencen.
Færdighedsmål	Når du har afsluttet dette forløb, har du arbejdet med at tilegne dig disse færdigheder: • Styrket din evne til at forholde dig ræsonnerende til omverdenen. • Udviklet din forståelse af menneskers forskellighed på baggrund af kulturelle faktorer.
Faglige mål fra fagenes læreplaner	I dette forløb har du arbejdet med disse faglige mål fra fagene: Afsætning: • Eleverne skal kunne afgøre, hvilke forhold der har betydning for en virksomheds afsætning nationalt (og internationalt). • Eleverne skal kunne anvende afsætningsøkonomiske modeller. • Eleverne skal kunne indsamle, bearbejde og præsentere informationer om en virksomheds nationale (og internationale) markedsforhold. • Eleverne skal kunne fortolke og formidle informationer om afsætning, herunder i samspil med andre fag. Engelsk: • Læseforståelse – læse og forstå typer og genrer af ubearbejdede tekster på engelsk. • Talefærdighed – udtrykke sig mundtligt på engelsk om ikke- gennemgåede tekster og emner med anvendelse af et merkantilt/it-teknisk teknisk ordforråd. • Skrivefærdighed – udtrykke sig genrebevidst på skriftlig engelsk med et varieret ordforråd og med sikkerhed i den centrale ortografi, morfologi og syntaks.
Evaluerings	Mundtlig præsentation i grupper ud fra synopsis med efterfølgende dialog/samtale.

Projektforløbets problemformulering eller opgavebeskrivelse:

SO3

Forløb nr. 3	Samfundsvidenskabelig metode (2k: MBJ/BL/KBP, 2l: ASJ/TRL, 2m: ASJ/AJ) Oktober
Studieretningsfag	Afsætning A/Virksomhedsøkonomi A, Afsætning A/International økonomi A, Afsætning A/Innovation B
Fag	Afsætning A Virksomhedsøkonomi A
Kompetencer	I dette forløb vil du primært arbejde med: •
Faglige mål	Afsætning: • Virksomhedsøkonomi: •
Formål	
Evaluerings	Skriftlig rapport med mundtlig fremlæggelse.
Projektforløbets opgaveformulering:	

SO4

Forløb nr. 4	Matematiske modeller og økonomisk analyse (2k: MHG/KBP, 2l: JG/TRL, 2m: JG/TRL) November-december
Fag	Virksomhedsøkonomi A Matematik B
Kompetencer	I dette forløb vil du primært arbejde med: •
Faglige mål	Virksomhedsøkonomi: • Matematik: •
Formål	Formålet med forløbet er, at du •
Evaluerings	Synopsis med mundtlig fremlæggelse
Projektforløbets opgaveformulering:	

Forløb nr. 5	Globalisering (2k: KBP/BL, 2l: AN/ASJ, 2m: BBL/HE) 2k, 2l, 2m: Marts
Fag	Afsætning A Dansk A Engelsk A Historie B International økonomi B Virksomhedsøkonomi B
Kompetencer	I dette forløb vil du primært arbejde med: •
Faglige mål	Virksomhedsøkonomi: • Matematik: •
Formål	Formålet med forløbet er, at du •
Evaluering	Synopsis med mundtlig fremlæggelse
Projektforløbets opgaveformulering:	

Forløb nr. 6	Menneske, etik og rettigheder (3k: SP/DW, 3l: ED/DW) September
Fag	Dansk A Historie B
Kompetencer	I dette forløb vil du primært arbejde med: • Humanistiske fag. • Det sproglige stofområde. • Det litterære stofområde. • Historisk metode. • Kildekritik. • Hermeneutik. • Opgavens pentagon. • Flyums modeller. • Argumentation. • Problemformulering (eleven stiller opgaven).
Faglige mål	Dansk: • Historie: •
Formål	Formålet med forløbet er, at du •
Evaluerings	Skriftlig rapport med mundtlig fremlæggelse.
Projektforløbets opgaveformulering:	

SO7

Forløb nr. 7	Sprog og karriere (3klm: STS/BL/LTJ/KBP/DPW) December/januar
Studieretningsfag	Afsætning A, International økonomi A, Virksomhedsøkonomi A, Informatik B (afsluttet), Innovation B
Fag	3k: Virksomhedsøkonomi A Engelsk A 3l: Afsætning A Engelsk A 3m: Afsætning A Engelsk A
Kompetencemål	Når du har afsluttet dette forløb, har du arbejdet med at tilegne dig disse kompetencer: • Tankegangskompetence • Problembehandlingskompetence • Ræsonnementskompetence • Modelleringskompetence • Kommunikationskompetence • Databehandlingskompetence • Redskabskompetence
Færdighedsmål	Når du har afsluttet dette forløb, har du arbejdet med at tilegne dig disse færdigheder: • Styrket din evne til at forholde dig ræsonnerende til omverdenen • Udviklet din forståelse af menneskers forskellighed på baggrund af kulturelle faktorer • Styrket dine studiekompetencer • Udviklet din bevidsthed om metodebegreber (Den videnskabelige basismodel) • Udviklet din bevidsthed om fagenes identitet, forskellighed og samspil om konkrete problemstillinger • Udfordret din kritiske sans og fremmer din til at anvende viden og kundskaber på praktiske og teoretiske problemstillinger af almen, økonomisk og samfundsmæssig karakter
Faglige mål fra fagenes læreplaner	I dette forløb har du arbejdet med disse faglige mål fra fagene: Engelsk:

	• Eleverne skal kunne forstå forholdsvis komplekse mundtlige tekster af en vis længde om almene og faglige emner og fra forskellige regioner og i forskellige stillejer. • Eleverne skal kunne perspektivere tekster erhvervsmæssigt, kulturelt, samfundsmæssigt og historisk, dvs. perspektivere tekster til virksomheder og virksomheders omverden og forskellige brancher fx detailhandel, kultur og kulturelle forhold i de engelsksprogede regioner, samfundsmæssige forhold og historisk, fx den historiske samtid eller som historisk tilbageblik. • Generelt i undervisningen og særligt i forbindelse med tværfaglige opgaver skal eleverne kunne orientere sig i et større engelsksproget stof, herunder udøve kildekritik og dokumentere brugen af forskellige informationskilder. • Eleverne skal kunne behandle komplekse problemstillinger i samspil med andre fag, dvs. arbejde problemorienteret og engelskfagligt i samspil med andre fag. • Eleverne skal kunne demonstrere viden om fagets identitet og metoder, dvs. forholde sig reflekteret og reflekterende til faget og til dets identitet, stofområder og analysemetoder. Virksomhedsøkonomi: • Eleverne skal kunne afgøre hvilke forhold, der har betydning for en virksomhedsøkonomi, herunder demonstrere viden og kundskaber om fagets identitet og metoder. • Eleverne skal kunne identificere, formulere og løse problemer, der knytter sig til en virksomheds økonomiske forhold. • Eleverne skal kunne anvende virksomhedsøkonomiske modeller, herunder modeller til optimering, og forklare modellernes forudsætninger. • Eleverne skal kunne udarbejde et virksomhedsøkonomisk ræsonnement, herunder kunne forklare sammenhænge mellem en række virksomhedsøkonomiske forhold i en given kontekst. • Eleverne skal kunne indsamle, bearbejde og præsentere informationer om en virksomheds økonomiske forhold og vurdere informationernes troværdighed og relevans. • Eleverne skal kunne fortolke og formidle informationer om virksomhedsøkonomiske forhold bredt og i samspil med andre fag.
Evaluerings	Individuel mundtlig præsentation ud fra synopsis med efterfølgende dialog/samtale.
Projektforløbets opgaveformulering:	

Studieområdeprojektet

Se Hhx-guiden til studieområdet: <https://hhxguiden.systime.dk/?id=p141&L=0>

Forløbsskitse

- December 2021: Orientering om SOP-forløbet ved uddannelsesleder og faglærere.
- Januar 2022: Vejledningsforløbet starter.
- Medio januar 2022: Valg af fag til SOP.
- Marts 2022: Skriveperiode med lærerstyret undervisning og vejledning.
- Maj/Juni 2022: Mundtlig eksamen.

Formalia

<https://hhxguiden.systime.dk/?id=p211&L=0>